

צוותים רפואיים יקרים,

בעבר, כאשר אדם הגיע למצב שבו הוא אינו יכול עוד לטפל בעניינים הרפואיים שלו, למשל לקבל החלטות בעניין טיפולים רפואיים, הפתרון היה בדרך כלל מינוי של אפטרופוס על ידי בית המשפט. כיום, בעקבות תיקון 18 לחוק הכשרות המשפטית והאפטרופסות, נוספו כלים משפטיים אחרים מלבד אפטרופסות.

ייתכן ונתקלתם במקרים בהם בן משפחה של מטופל פונה אליכם ואומר שהוא מיופה כוח של המטופל ושיש בידיו מסמך ייפוי כוח מתמשך או שיש לו מינוי בצו של בית משפט כתומך בקבלת החלטות של המטופל.

כדי לערוך הכרות קצרה עם הכלים המשפטיים הללו ולסייע לכם – הנה תמצית האפשרויות שאתם עשויים להיתקל בהם במסגרת תפקידכם.

"רצונו של אדם - כבוד"

הגישות החלופיות לניהול חייו של האדם

ברוח הזמן, משרד המשפטים מקדם מעבר מגישה פטרונית לגישה אוטונומית כלפי קבוצות אוכלוסייה שונות. גישה חדשה ומיטיבה השמה את האדם במרכז ולא את המוגבלות. החוק מציע חלופות משפטיות מתקדמות השמות דגש על כיבוד רצון האדם עצמו, מעודדות שיתוף בהחלטות, תמריץ לחיים עצמאיים, הקשבה ואפשרות לאדם לקבוע איך ייראו חייו. הכירו אותן והעניקו את השירות המקצועי ביותר והמתאים ביותר לאדם ולמשפחתו.

החלופה	אפטרופסות	ייפוי כוח מתמשך	קבלת החלטות נתמכת
למי מתאים?	אדם המוגדר כמי שאינו מסוגל לחלוטין לנהל את ענייניו בעצמו (הנקרא – אדם שמונה לו אפטרופוס)	אדם כשיר לחלוטין (הנקרא – הממנה), צלול ומודע, המבקש לקבוע מראש כיצד ינהלו חייו בעתיד במקרה ולא יוכל לנהל את ענייניו בעצמו	אדם המסוגל לקבל החלטות בעצמו לאחר קבלת תמיכה (הנקרא – מקבל ההחלטות) בהנגשת המידע בעניינים רכושיים, רפואיים או אישיים
מי ממונה?	אפטרופוס*	מיופה כוח*	תומך בקבלת החלטות*
מי מאשר את המינוי ומה אופן המינוי?	באישור בית המשפט לאחר תסקיר עובד/ת סוציאלי/ת	ללא אישור בית המשפט. המסמך נערך ע"י עורך דין, טעון הפקדה אצל האפטרופוס הכללי, ונכנס לתוקף כאשר האדם איננו מבין בדבר**	המינוי נעשה בהסכמת מקבל ההחלטות, ומוגש לאישור בית המשפט, לרוב בית המשפט פונה לקבלת תסקיר מעובד/ת סוציאלי/ת
איזה מסמך נדרש לקבל?	צו של בית משפט על מינוי אפטרופוס	ייפוי כוח מתמשך ואישור על כניסה לתוקף חתומים בחתימה אלקטרונית של האפטרופוס הכללי	צו של בית משפט על מינוי של תומך בקבלת החלטות
מי מפקח?	פיקוח של האפטרופוס הכללי. יש להגיש דוחות תקופתיים ולקבל אישור מביהמ"ש לפעולות מסוימות	אין פיקוח שוטף מטעם האפטרופוס הכללי, אלא אם הממנה עצמו מבקש או שמוגשת תלונה נגד מיופה הכוח	אין פיקוח מטעם האפטרור תלונה לאפטרופוס הכללי
לסיכום	חלופה שיש לשקול ולבחון היטב את התאמתה בטרם החלטה	חלופה מומלצת ככלי עתדי המאפשרת שליטה ותכנון מראש ללא צורך במינוי בית משפט או בפיקוח	חלופה המאפשרת קבלת סיוע ותמיכה מתומך בתהליך קבלת ההחלטות אך מותירה את האחריות לקבלת ההחלטה אצל האדם מקבל ההחלטות

<https://www.gov.il/he/Departments/Guides/land-ing-page-1?chapterIndex=1>

למידע נוסף

* אחד או יותר
** ייפוי כוח רפואי בלבד ניתן לערוך גם ע"י רופא, אח מוסמך, עו"ס, פסיכולוג או כל עו"ד. ייפוי כוח רפואי תקף למשך שנה גם אם לא הופקד אצל האפטרופוס הכללי